

రూర్ఖండ్ చట్టవిరుద్ధ మైకా గనులలో విస్తారంగా కొనసాగుతున్న బాల కార్మికుల శ్రమదోపిడీ

బాలకార్మికులచే పనిచేయించటాన్ని నిషేదిస్తూ దేశంలో అనేక చట్టాలున్నప్పటికీ, దేశ వ్యాపితంగా నిరభ్యంతరంగా బాల కార్మికుల శ్రమదోపిడీ ఘోరంగా సాగుతోంది. వ్యాపార వర్గాలకు బాల కార్మికుల శ్రమదోపిడీ అనేది సూపర్ లాభాల సాధనకు గొప్ప వనరుగా వుంది. దేశంలోని చట్టాలుగానీ లేదా 'అచ్చేడిన్' గురించి వాగ్దానం చేసిన బిజెపి నాయకత్వంలోని ఎన్డీఎ పాలకులుగానీ అమానవీయమైన, క్రూరమైన బాలకార్మికుల శ్రమదోపిడీని దేశంలో నిరోధించటంలేదు.

చట్టాల ప్రకారం గనుల తవ్వకం అనేది ప్రమాదాలతో కూడుకున్నది. ప్రత్యేకించి మైకా (అభ్రకం) గనుల తవ్వకం మరింత ప్రమాదకరమైనది. 1980లలో ప్రభుత్వం రూర్ఖండ్‌లో మైకా గనులను మూసివేసింది. అడవులలో కొనసాగుతున్న మైకా గనుల తవ్వకం పర్యావరణానికి ప్రమాదకరంగా పరిణమించటమేగాక, పర్యావరణ చట్టాలను కూడా అతిక్రమించి కొనసాగుటమే దీనికి కారణం.

అయితే, ప్రపంచంలోని వివిధ ప్రాంతాల నుండి మైకా లోహానికి గిరాకీ వుండటంతో, మైనింగ్ యజమానులు సిండికేట్లుగా ఏర్పడి రూర్ఖండ్‌లో అక్రమంగా మైకా తవ్వకాలు చేపట్టారు. స్థానిక ప్రజలను, రాజకీయ నాయకులను, వ్యాపారస్థులను, ప్రభుత్వాధికారులను, బహుళజాతి కంపెనీలతో కూడిన గొలుసు ద్వారా మైకాను రూర్ఖండ్‌లోని కొడెర్మా మరియు ఇతర ప్రాంతాల నుండి గుట్టుచప్పుడు కాకుండా చట్టవిరుద్ధంగా తవ్వితీసి మార్కెట్లకు సరఫరా చేస్తున్నారు.

వందలాదిమంది బాలకార్మికులు ఈ చట్టవిరుద్ధ మైకా గనుల తవ్వకాలలో పనిచేస్తున్నారు. భూగర్భంలో మరింత లోతుకు వెళ్ళినకొలదీ మెరుగైన, నాణ్యమైన 'రూబీ మైకా' లభించటంతో, ఈ బాలకార్మికులను ఆ భూగర్భంలోకి పంపటానికి ఉపయోగిస్తున్నారు. ఈ భూగర్భ గనుల తవ్వకం ప్రమాదాలతో కూడుకున్నది. భూగర్భంలో కొన్ని సారంగాలు నక్కబొరియలకంటే పెద్దవిగా వుండవు. బాల కార్మికులు ఈ బొరియల గుండా పాకుకుంటూ భూమి అడుగుభాగానికి చేరుకోవాలి. మంచి నాణ్యమైన మైకా ఖనిజాన్ని వెలికితీయటానికి ఎలాంటి రక్షణ పరికరాలు లేకుండా నిచ్చిన సాయంతో గనులలో 100 అడుగుల లోతుకు వెళ్ళి అత్యంత ప్రమాదకరమైన పనులను చేస్తున్నారు. వంద అడుగుల లోతులో రక్షణ పరికరాలు లేకుండా 8 గంటలపైగా అక్కడే వుండి సుత్తులు, ఇతర పరికరాలతో మైకాను తొలుస్తూ వుంటారు. రూర్ఖండ్‌లో కొనసాగుతున్న చట్టవిరుద్ధమైన ఈ మైకా గనుల్లో బాలకార్మికుల మరణాలు సర్వసాధారణమయ్యాయి. అయితే ఈ మరణాల కేసులు చాలా అరుదుగా మాత్రమే పోలీసులదాకా వెళ్తాయి. మరణించిన బాలకార్మికుని తల్లిదండ్రుల చేతుల్లో ఎంతోకొంత పరిహారాన్ని పెట్టి కంపెనీలు, కాంట్రాక్టర్లు - కేసు బయటకు పొక్కుకుండా రహస్యంగా వుంచుతున్నారు.

మరణాలు సంభవించటంతోపాటుగా, నిరంతరం దుమ్ములో వుంటున్న కారణంగా ఈ బాలకార్మికులు ఎన్నో చర్మ సంబంధ వ్యాధులు, ఊపిరితిత్తుల అనారోగ్య సమస్యలు మొదలైనవాటిని ఎదుర్కొంటున్నారు. ఎంతోకాలం క్రితమే శ్రామికుల నష్టపరిహారచట్టంలో ఊపిరితిత్తులలో సంభవించే ఈ వ్యాధిని సిలికోసిస్ అనీ, ఇది ప్రాణాంతక వ్యాధి అనీ గుర్తించారు. సిలికోసిస్ వ్యాధికి నివారణలేదు.

కైలాస్ సత్యార్థి ఆధ్వర్యంలోని బచ్‌పన్ బచావో ఆందోళన్ (బిబిఎ) ప్రకారం 2016 జూన్‌లో 20 మంది బాలకార్మికులు ఈ గనులలో మరణించారు. ప్రతి నెలలోనూ పదిమందికి తక్కువగాకుండా బాలకార్మికులు ఈ గనులలో సమాధి అవుతున్నారని ఈ సంస్థ తమ పరిశీలనలో వెల్లడించింది.

అంతర్జాతీయ కార్మిక సంస్థ అంచనా ప్రకారం రూర్ఖండ్, బీహార్‌లోని ఈ అక్రమ మైకా గనుల తవ్వకాలలో కనీసంగా 20 వేలమందికి తగ్గకుండా బాలకార్మికులు పనిచేస్తున్నారు.

అయితే, ప్రభుత్వ పాలనాధికార యంత్రాంగం, పాలక రాజకీయ నేతలు మాత్రం ఈ అక్రమ గనుల తవ్వకాలపట్ల, అలాగే అందులో బాలకార్మికులను ఘోరంగా ఉపయోగిస్తున్న తీరుపట్ల కళ్ళు మూసుకుని వున్నారు. మైకా గనుల తవ్వకాలను, బాలకార్మికుల వినియోగాన్ని నిషేదిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీచేసి చేతులు దులుపుకున్నారు.

ఈ ప్రాంత ప్రజల దుర్భర దారిద్ర్యమే, ఇంతటి ప్రాణాంతకమైన మైకా గనుల తవ్వకాలలోకి పిల్లలను పనికి పంపేలా చేస్తున్నది. ఈ దుర్భర దారిద్ర్యాన్నే అవకాశంగా తీసుకున్న గనుల యజమానులు ప్రభుత్వాధికారులతో కుమ్మక్కై బాలకార్మికుల శ్రమను ఘోరంగా కొల్లగొడుతున్నారు. మైకా గనులలో బాలకార్మికుల అక్రమ దోపిడీని, అక్రమ మైకా గనుల విస్తరణను వీరు యధేచ్ఛగా కొనసాగిస్తున్నారు. ఐదోవిడు నుండే ఎంతో కొంత సంపాదనను కుటుంబ ఆదాయానికి జోడించేలా పేదరికం వారిని నెడుతోంది.

పేదరిక నిర్మూలన పథకాల డొల్లతనాన్ని మైకా గనులలో విస్తరిస్తున్న ఈ బాలకార్మికుల శ్రమదోపిడీ వెల్లడిచేస్తోంది. గత 70 సం॥లుగా 'స్వతంత్ర' పాలకుల పాలనలో సాగుతున్న వంచనను బాల కార్మికుల శ్రమదోపిడీ బట్టబయలు చేస్తోంది.